

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy hóra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :-: :-: délután 6 órakor. :-: :-:

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 50. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: KAPU-UTCA 50. SZ.
 TELEFON: 515.

Felolós szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: MATHEOVITS FERENC Dr.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 50. — Telefon-szám: 515.

A legújabb női mozgalom.

Özvegy kapuvári Vargyas Endré-
 nétől, a Magyar Urinők Országos Egye-
 sülete Központi Tanácsának főtítkárá-
 tól, felhívást kaptunk, melylyel felkér,
 hogy az egyesületnek propagandát csináljunk.

A felhívás érdekes azon a réven,
 hogy miképp képzelik urinők, kik az
 élet küzdelmes viszontagságaival soha
 szemtől-szemben nem állottak, a nők
 kereseti kérdését megoldhatni.

Nagy általánosságban odaveti Var-
 gyasné, hogy a nők gazdasági téren
 érvényesüljenek. Mit akar ezzel mon-
 dani, nem világos. Mert abból nem
 igen okosodunk ki, ha azt írja: „Aki-
 nek életpálya kell önfentartására, azt
 a gazdasági térre kell vezetni, ki a
 szabadba és nem az irodákba, gyá-
 rakba elfonnyadni és görnyedni, ide-
 geskedni engedni, hogy az egész jövő
 generációt satnyává, nyomorékká, ide-
 gessé tegye! Természetes utat jelöl-
 ünk ki e téren számukra s általa
 nemzetgazdasági missziót is cselek-
 szünk és a drága megélhetést is ál-
 tala megkönnyítjük.“

Mit akarnak ezzel mondani a „ma-
 gyar uri nők“? Hogy azok a nők,
 akik nem tartoznak az ő kiváltságos
 osztályukhoz, szántsanak, vessenek, ka-
 páljanak vagy tán gazdasági munka-
 felügyelők, béresek legyenek? S ezáltal
 lehetne a drágaságot is kiküszöbölni?
 Hiszen hazánkban a mezei munka
 csak időszakos keresetet nyújt és ez a
 mi népünk megélhetési viszonyait any-
 nyira megrontja, hogy ebből a nagy
 bajból fakadt ugyszólván minden más
 nemzetgazdasági mizeriánk, sőt rész-
 ben a nagy drágaság is. De meg az-
 tán a legnagyobb mezei munka ide-
 jén, aratáskor, fájdalom, a parasztasz-
 szonyoknak is kell robotolniok, de

még a gyermekek is kiveszik a nagy,
 fáradtságos munkából keserves részük-
 ket. A nőknek gazdasági téren való
 boldogulása és ezzel kapcsolatosan a
 megélhetés megkönnyítése: eszme,
 mely csakis kényelmesen berendezett
 budoárban ülő uri nő agyában fogamz-
 hat meg.

Érdekes különben a felhívás kö-
 vetkező, ékesen megirt passzusa is:

„Érthetetlen, hogy ebben a tanul-
 ságosan sok életpályát kereső és ta-
 lán nélkülöző férfi-világ munkaköreit,
 hivatalait akarják a nők elfoglalni, ho-
 lott azoknak is nagy része küzd az
 élet nehézségeivel. Hova fogna ez ve-
 zetni, ha az egyetem és műegyetem,
 valamint a kereskedelem és ipar terét
 a nők özönlük el? — Akik ezt óhaj-
 tják, azok nem gondolják meg a jövő
 fejleményeket, amelyeket leküzdeni maj-
 dan nehezebb lesz a beteges ambici-
 ókkal fellépő nőkkel szemben, mint
 ma odahatni, hogy ez be ne követ-
 kezzék és megakadályoztassék. Csa-
 ládi élet feldulva, gyermek anya nél-
 kül, férj feleség nélkül, a házi kör
 gondos vezető házi asszony nélkül!
 Milyen családi életet és ebből kifolyó-
 lag milyen társadalmat teremthet? —
 Ma már ugyanis oda jutottunk, hogy a
 férjhezmenetelnél első kérdés vagy
 nagy hozomány, vagy jó állás. Hol
 van itt a férfiúi büszkeség a család
 — alapításhoz? A férfiak a luxust és
 nagyvási hóbortot, a kevéssé házi-
 asan nevelt nőt hozzák fel indokul. Hát en-
 nek is nem a férfivilág az oka?“

Nem, drága Nagyságos Asszo-
 nyom, érdemes magyar uri nő, ennek
 nem a férfivilág az oka. Ha méltóz-
 tatik egyszer fáradtságot venni magá-
 nak — tán meg nem sértjük kéré-
 süknél — és fényes szalonjából akár

hintón, akár autón kihajtatna kissé a
 kültelkekre, s ha csak futólag is meg-
 szemlélné azt az életet, ami ott elibe
 tárul, nem lesz nehéz meggyőződni,
 hogy a nőket, legalább a legtöbbjét,
 igen kevés kivétellel, nem „beteges
 ambíció“ hanem a komor, rideg, kér-
 lelhetlen élet, a „ma“ gyakorlati élete
 kergeti ki otthonukból a sivár kenyér-
 kereseti pályákra.

Óreg hiba biz az, amiért oly jogosan
 feljajdul, hogy a nők kenyérkeresete
 miatt a családi élet fel lesz dülva.
 Tessék elhinni, hogy ezt a szegény-
 sorsu anya sokkal inkább érzi, mint
 Nagyságos Asszonyom, mert hiszen az
 az ő, az önénél nem kevésbé mele-
 gen érző szivét sujtja legfájdalmasab-
 ban. De mit csináljon, hogy a család
 fenntartásához, mely az ő keresetét
 nem nélkülözheti, hozzájárulhasson?
 Talán Nagyságos Asszony recipéje
 szerint télen is kapáljon? Jobban gon-
 dozhatná akkor gyermekeit, süthetne,
 főzhetne otthon vagy munkájával meg-
 olcsóbbítaná az élelmiszereket.

Nem, mindezt más uton kell el-
 érni. Hogy miképpen, azon sokat tö-
 rik fejüket modern szociálpolitikusa-
 ink. Arról azonban biztosíthatjuk, hogy
 az Ön által ajánlott mód erre a leg-
 kevésbé alkalmas.

Ha mégis valamikor sikerülni fog
 a szegény néposztály megélhetését
 megkönnyíteni, akkor a nők legnagyobb
 része sietve vissza fog térni a családi
 tűzhelyhez; nem fognak kenyeret ke-
 resni sem gyárakban, sem irodákban,
 de még az Ön által annyira dicsért
 szabad természetben sem. A fiatal-
 emberek sem fogják annyira megköve-
 telni a hozományt vagy jövőbelijök
 jó állását.

Ehhez csak az kell, hogy a most

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy *Kutu-
 utca 148. szám alatti huscsarnokaimban* a husárok a következők:

1 kg. marhahus . . . . . K 1-12
 1 „ bélszín adalék nélkül . . . . . „ 1-60
 1 „ sertéshus . . . . . „ 1-36

1 kg. szalonna zsírnak . . . . . K 1-52
 1 „ „ nagyban . . . . . „ 1-44
 1 „ háj tisztítva . . . . . „ 1-68

Bélszint lehet 50—100 grammonként is kapni. — Prima
 sertések pörkölvé félben, sonka és zsir megrendelhetők ház-
 — — hoz szállítva a legolcsóbb árak mellett. — —

Tisztelettel:

Kádár Mihály

mészáros-mester.

kereseti pályákra kergetett nők, úgy, mint Nagyságos Asszony, magyar urinő léte, megkíméltesse a viharosan zajló, fentartásért küzdő élet megismerésétől, amely életet paloták falain belül csak hirből, felületesen ismernek.

Küzdelem az alkotmányért.

Szerbia és Románia titkos szerződéséről

amelyet Magyarország és Ausztria ellen kötöttek, természetesen mit sem tud a külügyminiszter ur.

Éppen úgy nincs tudomása a bolgár-szerb titkos katonai egyezményről, aminthogy nem tudott a balkáni államok szövetségéről s a Balkán háború kitérőre is készületlenül találta őt.

Egészen naiv kérdés tehát az interpelláló Rakovszky Istvántól az, hogy tud-e a külügyminiszter ur egy szerb és román titkos katonai egyezményről, amelyet a kettős monarchia ellen kötöttek s a melynek legszemtelenebb passusa az a rész, hogy a monarchia háborúja esetén fellázítják a Magyarországon élő szerb vagy román fajrokonait s így kívülről és belülről egyszerre támadják meg Magyarországot és Ausztriát?!

Oh, hogy is tételezi fel Rakovszky, hogy a külügyminiszter ur — akinek kötelessége a monarchia külügyeinek a két állam érdekében való vitele — tudomással bírna egy ilyen titkos egyezményről?

Persze ezt nyíltan meg is mondotta a delegáció ülésén Berchtold külügyminiszter ur. Sőt — minden kérdés nélkül — Oroszország is nyilatkozik s hivatalos lapjában kijelenti, hogy neki semmi köze az egész szerb-román titkos egyezményhez.

A Matin s a Pesti Hirlap leleplezéseit így próbálják cáfolni hivatalos helyeken. Hogy Berchtold tényleg mit sem tud arról ami közvetlen szomszédságunkban történik, azt elhiszük neki, az oroszországi nyilatkozatban már kételkedünk, mert megszoktuk, hogy Berchtold ur csak az orra hegyéig lásson s hogy Oroszország velünk szemben kétszínűsködjön.

Pedig a mult arra is megtanított, hogy jobb ismerősei a külpolitikának a hirlapok, mint balkezű külügyminiszteriumunk.

Ujból boldog az ország

mert Tisza István gróf, aki általános népszerűtlenségnek örvend, a képviselőház tegnapi ülésén azt a kijelentést tette, hogy a hadkötelesek most már hadügyminiszteri engedély nélkül válhatnak utleveleket.

Ha ezzel a kijelentésével talán a kivándorlást akarta volna elősegíteni, hogy ezáltal az országban az éhenhalás veszélye elé néző lakosságnak megkönnyítse az utat, amely így külföldön legalább ettől a szomorú veszélytől megmenekülne, úgy részben hivatkozhatna bizonyos érdemekre, amelyek nevét az országos inség enyhítéséhez fűzik. De a mikor pár nappal ezelőtt nyilvánosságra került a kormány „bőkezűsége”, amely szerint alig pár fillért ad egy-egy árvízkarosult egyének, amikor a budapesti munkanélkü-

lieket segély helyett rendőreivel szétvereti s amikor az egész országban beszünteti a munkákat — amelyek legalább ideig-óráig enyhítenék a nyomort — akkor hasztalan és célszerűtlen ilyen intézkedéssel eldicsekedni, amely legjobb esetben is, az ország kapuit könnyebben felnyitja a kivándorolni akaró munkás előtt, de nem segíti őt ebben az országban, holott abból az elpanamázott sok millióból egy-egy szükségmunka nemcsak sok ezer családon segítene, hanem külső megjelenésükben is szépítené a városokat.

Igy a milliók a panamázó urak zsebébe kerülnek, akik csak az ország ártalmára dolgoznak, a nép pedig veheti a vándorbotot a kezébe.

m.—

Felhívás

a szent Antal Otthon támogatására.

10 év óta működik áldásosan a brassói r. kath. elemi fiúiskolában felállított szent Antal Otthon, melynek hivatása meleg délebbé ellátni a déli ebédre szorult gyermekeket.

Mint minden évben, az idén is — erős a hitünk, hogy társadalmunk nem fog ez intézményről megfélemedezni.

Nem azért, mert irgalmat gyakorolt a társadalom irgalomra szorultakkal. Jó szívu emberek pedig mindig voltak és lesznek ép úgy, mint a szegények és támogatásra szorultak.

Az idén 40 gyermek várja a jószívu emberek támogatását.

40 gyermek mond naponként hálaimeit a jötevőkért.

Ép ezért, segítsünk az elhagyottakon, szegényeken és árvákon bármily kis adománnyal.

Az otthon vezetősége, mely a brassói nőegylet felügyelete alatt áll, elfogad mindennemű adományt: ételneműt, pénzádományt. Sőt szívesen fogadja az ajánlatot is, mely abban nyilvánul, hogy követve a multnak szokását hónapoként egy főzést magára vállal, mely alkalommal az ebédhez szükséges ételneműt önmaga adja, és meg is főzi vagy csak adja a hozzávalót.

Ha ezt nem teheti, 7 koronával a főzést megválthatja.

Mennyi jót tehetünk ilyformán!!

Többen még a mult évben jelentkeztek és foglaltak le egy-egy napot, azokat az idén is kérjük erre figyelemmel lenni.

Az új jelentkezőket kérjük, ebbeli szándékukat a következőknél bejelenteni:

Szekula Katinka, Unger Ottóné, Soucek Mária, özv. Friedman Frigyesné.

Bármily adományt és jelenkezést az otthon gondnoka: Buszek Béla vezértanító ur fogad el a Kolostor-utcai r. kath. elemi fiúiskola épületben.

A közeledő ünnepek és új-évi gratulációkra szánt megváltási összegeket hálával fogadjunk.

„Adjatok jó lelkek abból, amit az Isten adott!”

A szent Antal Otthon gondnoksága.

A nők gazdasági helyzetéről

tartott érdekes felolvasást tegnap Krbekné, a polgári leányiskola igazgatónője.

A társadalmat érdeklő sok mindenféle szociális kérdés között nem lehet közönnnyel, negligálással elmenni a nőkérdés mellett, mely nem az emberek egy részének, hanem az egész emberiség felé néző érdekeit foglalja magában. Mint minden éremnek, úgy ennek is két oldala van: beszélhetünk a nők gazdasági és politikai helyzetéről. E kettő fejlődése nem áll arányban egymással, mert gazdaságilag a nők sokkal jobb pozíciót vívtak ki maguknak mint politikailag. De hiszen Széchenyinek is az volt az elve, hogy az országot előbb gazdaságilag kell fejleszteni, s csak az e tekintetben független és szabad ország tudja majd kivívni azokat a politikai vívmányokat, melyek szabadságát megalapozzák és biztosítják.

A nők előtt ma már számos pálya áll nyitva: gazdasági és tudományos egyaránt. Ma már nem csufolják „kék harisnyá”-nak a nőt, ha tudományos készültséggel bír és nem nézik le, ha két keze munkájával és szorgalmával keresi meg mindennapi kenyerét. Ha arra elég erős a gyenge nő, hogy versenyt dolgozzon a férfival nehéz, nagy erőt igénylő munkáknál, mint pld. építésknél, tartsák méltónak arra is, hogy szellemi igényeit is szabadon elégíthesse ki. Hogy milyen szépen halad e téren, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a pécsi jogakadémia már megnyitotta kapuját 2—3 nőhallgató előtt s ha megengedik a hallgatást, valószínűleg vizsgálóra is bocsátják majd őket.

És mikor nem lesz már egy ut sem zárva előttünk, akkor nem fog késni soká, ha lassu menetben is, a politikai egyenjogúság, mert hihetetlen lenne, hogy 100 és 100 ezer kenyérkereső, független nőnek jogait és kötelességét ne önmaga, hanem rajtuk kívül álló egyének alkossák meg. Még nincs itt az ideje, de elfog érkezni az is.

A feminizmus eszméket is dobott ki a nagy világba és ezek közül való a kredukáció, melynek életévalóságát a friss szellemű Amerika hamar felismerte s az eszmét meg is valósította sok helyen. Miért zárkoznak el ez elől a maguk konzervativizmusukban az európai országok? Hiszen ha látba vetjük ennek paedagógiai hatását, mindkét nemre csak előnyös lenne. A fiúövendékek kevésbé vásottak, de jobb tanulók lennének, mert a lányövendékek jelenléte feszélyezné s egyszersmind serkentené őket. Viszont a fiatal lányok megszoknák az önállóságot, nem néznék később minden férfiben az udvarlót, lehetséges lenne, a mi ma lehetetlen: a férfi és nő barátsága, kevesebb lenne a könnyelműen kötött házasság és kevesebb a válások száma.

Ez a nő jobban megfelelné hivatásának minden körülmények között és nem mondaná a mi kedves felolvasónőnk, hogy „az agglégények mindenhol unják magukat, a házások csak otthon”.

A szép és tartalmas felolvasásban többször nevetett meg minket Krbekné ehhez hasonló mondásokkal, melyeknek szomorú igazságát el kell ismernünk. De mindnyájan élvezettel hallgattuk fejtegetéseit, midőn kimutatta, hogy milyen fejlődési fokozatokon ment keresztül a házasság s ezáltal a nők helyzete, kik most már a családi élet keretén belül teljesen egyenjogú felek férjeikkel. Ezzel a felemelő tudattal távoztunk a tanácsház terméből is, hol nagy figyelemmel és kitörő tapssal háláltuk meg Krbekné fáradságát.

(Dr. M. F.-né)

NAPIHIREK.

Adomány. Dr. Zakariás János ur a templomfűtésre 10 kor. adományozott, N. N. hason célra 5 kor. Isten fizesse meg! Plebánia.

A templomfűtésre szánt munkálatok már teljesen készek úgy, hogy a próbafűtés is megtörtént és pompásnak bizonyult be. E héten naponként fűtenek be egy-egy negyedórásckára s azok, akik a roráte miséket látogatják, a legnagyobb elismeréssel adóznak, mert a jótékony melegséget érzik. Az adakozások lajstroma még nincsen lezárva, még mindig várja azok neveit, akik eddig az adakozók névsorából hiányoznak és saját hibájukból kimaradtak.

Adományok. A róm. kath. jótékony egyelet vezetősége hálás köszönettel átvett: Binder Adofné urnőtől 20 kor. Schäsinger Károlyné urnőtől 2 kor. Holtrich és Ujhelyi cégtől 3 és fél méter szövetet, 3 sált, 1 fejkendőt, 2 pár kezyüt, karmantyut és 1 övet.

Követésre méltó példa. A r. k. főelemi fiuiskolába járó Szent Antal Gyermek Otthon növendékeit ma Péter József ur, a szász iparegylet vendéglőse látta el izletes, meleg délebeddel. Fogadja nemes tettéért ez uton is a vezetőség leghálásabb köszönetét.

A Brassói Magyar Jótékony Nőegylet és Brassói Patronage Egyelet Napközi Gyermekotthon részére Mandel Dezsőné úrnő ruhákat, cipőket és játékokat. N. N. urnő borsót, lencsét, babot, lisztet, darát és cukort adományoztak. A Br. Magyar Jót. Nőegylet szegényei részére Ascher B. ur gyermek kabátokat volt szives adományozni. Fogadják hálás köszönetünket. Együttal kérjük az Egyelet m. t. tagjait, hogy a Gyermekotthon karácsonyfájára szánt adományait dec. 23-án d. e. 10—12-ig vagy d. u. 2—3-ig a Polgári Körbe küldeni sziveskedjenek. Tisztelettel az Elnökség.

A Magyar Protenstáns Jótékony Nőegyesület részére a karácsonyi ruhakiosztás céljára ujabban adakoztak: gróf Mikes Zsigmondné 40 K., N. N. 20 K. Ursprung százados 20 K. gróf Nemes Sarolta 5 K. Dr. Laurentzi Vilmos 3 K. Wittich Józsefné, Ábrahám Istvánné, dr. Vernes Istvánné, Frau-detzky Alajosné, dr. Kecskeméti Zsigmondné, Mátyás Józsefné, dr. Hantz Mihályné, Gábos Vilma, dr. Kovácsy Dénesné, Karácsony Endréné, Welman Samu, dr. Grünfeld Mór, dr. Schobeln Károly 2—2 K.) Dr. Knörr Ferencné 4 K. Elekes Andor, dr. Pavelka Ernőné, Temesvári Gyula 1—1 K.) Dr. Veress Gyula, dr. Tódor János, Kiss Zoltán 60—60 fill.) Özv. Ninger Jánosné 4 K. Kolozsvári Silye Béláné 1 K. — Az adományokért hálás köszönetet mond az Elnökség.

Mit hoz az újév. Bécsből végre egy jó hír is érkezik, mely arról szól, hogy Magyarországra az újév nagy vátozást fog hozni. A delegáció tárgyalásaiból ugyanis legfelsőbb helyen is meggyőződtek, hogy nem az ellenzék az oka ennek a felfordult állapotnak, amely ma Magyarországon uralkodik, hanem kizárólag a Tisza kormány, mely feldulta az ország belbékéjét. Átlátták a delegációban elhangzott beszédekből, hogy Tisza csak erőszakkal és fegyverrel tudja magát hatalmon tartani. Azért a legfelsőbb helyen is mind határozottabban kezd az a felfogás érvényre jutni, hogy a Tisza rezsimnek véget kell már vetni és új kormánynak kell kerülnie az ország ügyeinek vezetésére.

A Brassói Cellulosegyár mérlege. A Brassói Cellulosegyár, a mely a Hitelbank alapítása, most teszi közzé mérlegét, a mely a mult évi veszteség levonása után mindössze 12.909 korona nyereséggel zárul. A vállalat hitelezőinek követelése meghaladja a nyolc millió koronát, a künnlevőségek összege közel két millió. Ami a tavalyi és azelőtti év nagy veszteségeit tekintve, nagyon is szép eredmény.

A katonák karácsonya. Bécsből jelentik nekünk: A hadügyminiszterium körrendeletben utasította a csapatparancsnokokat, hogy az idén teljes mértékben adjanak szabadságot a legénységnek karácsonyra. A rendelet értelmében a karácsonyi szabadság e hónap 20-án déltől kezdve január másodikáig fog terjedni.

Nagy idők tanuja. Kolozsvárról írják: Szotyori Nagy Pál, nyug. állami számvevőségi számtanácsos, 48-as főhadnagy, a kolozsvári 48-as honvédegyeletnek két évtizeden át elnöke, vasárnap este szivszélhűtésben elhunyt 82 éves korában. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Magyar-utca 1. számú gyászházból a kolozsvári temetőbe, gr. Bethlen Gábor, a 48-as erdélyi csaták oroszlánja, később olasz tábornok sirja mellett, a honvédek részére fenntartott helyre teszik örök nyugalomra.

Győzött a függetlenségi párt. Marosvásárhelyről írják: Vasárnap M.-vásárhelyen a kereskedelmi és iparkamarai választásoknál fényes győzelmet aratott a marosvásárhelyi független polgárság. Elnök lett Bürger Albert gyáros, aki lemondott a munkapárt elnökségéről. Ellenjelöltje volt Winkler János tak-pénztári igazgató, aki választása előtt lépett be a munkapártba. Az alelnökségre a főispán Csizsár Lajost, a munkapárt főkortesét támogatta, kihez a napokban Tisza István intézett egy bizalmas levelet. Vele szemben alelnökké választották Bustya Lajos vállalkozót, az alkotmánpárt egyik agilis tagját. A szavazásban részt vettek Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Csikszereda, Marosvásárhely, Gyergyószentmiklós és Szászrégen városok.

Házasulandók

kik nősülni óhajtanak, (ha vagyontalanok is) forduljanak **dijsztalan** felvilágosításért a kontinens első és legnagyobb nemzetközi intézetéhez. — Magyar levelezés.

„HYMEN“, BERLIN 18.

Táviratok.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, dec. 16. A képviselőház mai ülésén az ellenzék nem jelent meg. Elnök bejelenti, hogy Eitner Zsigmond kitiltása ma lejárt. A Ház a boszniai vasutak ügyét tárgyalja. Előadó Szabó János, aki a javaslatot ismerteti. Vio Antal Fiume képviselője beszédében kijelenti, hogy a javaslat a fiumei kikötő érdekeit sérti s az sem a kereskedelmi kamarának javaslatait nem veszi figyelembe, sem pedig a magyar delegációnak ebben az ügyben elfoglalt álláspontjára nincs tekintettel.

A boszniai vasutépítések Fiume jövőjét veszélyeztetik s Magyarországgal ellentétes érdekek szolgálatában áll.

Nem fogadja el a javaslatot s felhívja a kormányt, hogy a Novibihácsi vonal kiegészítésére fordítsa figyelmét. Utána Sándor Pál az ellenzék távollmaradását tette szóvá.

Majd kifogásolja a javaslatban azt, hogy a kormány nem hallgatott meg szakférfiakat, mert a kereskedelmi miniszter érvei ennél a javaslatnál pusztán theoretikusok.

A horvát választások

Zágráb, dec. 19. Zágráb első kerületében heves küzdelem folyik Surmin koalíciós Milobár frankpárti és Spevec haladópartai közt. Eddig Surmin vezet.

A harmadik kerületben eddig legtöbb szavazata van Holjac pártonkivülinek. A második kerületben Kulmer koalíciós fog előreláthatólag győztesen kikerülni. A legtöbb vidéki kerületben a koalíció jelöltjei győznek.

A Norod csoport tagjai leteszik mandátumukat.

Szaraievo, dec. 16. Azt beszélük, hogy Csorovics és Popovics Datián kívül, akik már letették mandátumukat, az összes Norod csoportba tartozó képviselők leteszik mandátumukat, tiltakozván ezzel a legutóbbi választások ellen.

Meghívás.

A „Szentpéteri Gőztégla- és Fedélcserépgyár r.-t.-nak az 1913. évi december hó 21-én vasárnap délelőtt 10 órakor a brassói magyar Polgári Kör külön helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Mult rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. A jövő évi 1914. üzemi accordba kiadása és feltételeinek tárgyalása.

ELNÖKSÉG.

Lázár Mór

Welsz-Mihály-u. 3.
órák és aranyműves.

Arany- és ezüstmű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstműt, órákat becsereél ujjakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkát.

Rasztalosok:

Kiss Balázs,

Közép-utca 24. Épület- és butorasztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árk mellett vállal.

Butorraktárok:

Zachariás Márton,

Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árk mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,

Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árk mellett.

Both József,

Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan esz-közzöl.

Borsovitzky Lajos,

Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a leg-olcsóbb árkban elfogad.

Nagy Ferenc,

Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árkban végez.

Veress Vilmos,

Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők dus választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árk mellett.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,

Hirsch-utca 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iúszér, friss és sós halak, valódi koser-italok.

Drogériák:

Kraft és Herberth,

ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Ajánlható cégek Brassóban:

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,

Kolostor-utca 9. Uri és női divat-áruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árkban kiárusítja. Ujdonság elegáns férfi nyakkendőkben és fehérművekben.

Éttermek:

Európa szálló étterme,

Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kifűző italok. Pilseni ősforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Fényképészek:

Kovács Sándor,

Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. remek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-Jork stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Férfiszabók:

Tellmann Béla,

Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Gyertyagyárok:

Peteu János,

Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árkban.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,

Tehénpiac 4. Divatos szabás, első-rangu kivitel, jutányos árk.

Kósa Albert,

Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,

Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szűcs György,

Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,

Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerelde,

Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árk mellett. Lámpák jókárban tartása elvállaltatik.

Gépraktárok:

Wetzel Ottó,

Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffenrad és Kosmos-kerékpárok.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,

Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Hefegyártók:

Incze Károly,

Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árkban beszerezhetők.

Zeids Alfréd,

Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenfajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladónak árengedmény.

Hefeüzletek:

R. Mihaletz utóda,

Kapu-utca 13. Első brassói kefeüzlet. Alapított 1875. Eladás nagy- és kicsinyben. Viszonteladói árengedményben részesülnek.

Közsörüs és kések:

Durighello L.,

Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru közsörüs motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Kötélgyártó:

Hertrich József,

Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árk mellett. Viszonteladónak árengedmény.

Névjegyek

Égető Testvérek nyomdájában

Kapu-utca 50. — Telefon 5—15. Készülnek a legcsinosabb kivitelben és legolcsóbb árk mellett. — Üzleti számla, levélpapír, cégkártya, boríték stb., esküvői és bál meg-hívók, legrovidebb idő alatt, csinos, izléses kivitelben. Gyászjelentések 1 órán belül szállítanak.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

JANCSIKA M.

BRASSÓ, Vasut-utca 17.
szerezhetők be.

Legújabb divatu kizárólag Scherg-féle gyapju szövetek, valamint csendőrségi felszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás! Szolid árk!

Mechanikus:

Littmann Róbert,

Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,

Hirsch-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,

Hirsch-utca 6.

Szűcsök:

Szabó Béni,

Kórház-utca 11. Szőrmeárk javítását, átalakítását, fehér szőrme tisztítását, valamint mindennemű szőrmeárk készítését új szőrmeből legutolsó divat szerint készítek mérsékelt árkban. Raktáron tartok különféle szőrmekeket. Elsőrangú szakismeretem folytán a legmagasabb igényeknek is megfelelek.

Vegyztisztítók:

Schmitz József,

Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Bartha-féle vendéglő,

(Hosszufalu) bérlije Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kifűző italok, kóba nyai és Czell sör.

Vésnökök:

Nähmajer Ferenc,

Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, címerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,

Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogrammok és a szabadalmazott marhalevel-szarazbélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5—35.

URAIM!

A jó szabásu ruha csinosít!

Köztudomásu tény, hogy általában, a szabad ipar leple alatt kontárok is támadnak, kik feltalálni vélik a szabóipar titkait és így természetesen a szabóipar művészetében is akarnak kontárkodni.

Éppen ezért felhivom becses figyelmüket, hogy szakavatatlan egyénektől tartózkodjanak, mert világos, hogy kiváló izléssel, csinnal, uriembert csak képesített szabó iparos tud öltöztetni.

Ajánlom jó hírnévnek örvendő

férfi-divat termemet

hol elsőrendü munkaerővel rendelkezve, kiváló izléssel előállított ruhákat kedvező feltételek mellett készítek.

Tellmann Béla

angol uri-divat-szabó.

Külön osztály: angol női felöltők és kosztümök készítésére.

Brassó

Ferenc József-tér és Lópiac sarokház

A m. kir. miniszterium által kinevezett

szabóipari szakelőadó.

A m. kir. technológián rendezett országos szabászati tanfolyamot kitüntetéssel végzett szabóiparos.

Nyomatott Égető Testvérek nyomdájában, Kapu-utca 50. szám.